

Sygn. akt I CSK 4289/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.

przeciwko K. G., A. G., M. G. i M. G.¹

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 listopada 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych A. G. i M. G.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 14 października 2021 r., sygn. akt V ACa 183/21,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
2. **zasądza od pozwanych A. G. i M. G. kwotę 11.250,- (jedenaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanych od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 października 2021 r.,

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Skarżący dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania postanowili przedstawić „kluczowe elementy stanu faktycznego oraz rozstrzygnięcia Sądu II instancji”. Wskazali, że przedmiotem badania w postępowaniu apelacyjnym były zarzuty związane z błędem w ustaleniach faktycznych, naruszenie przepisu art. 233 k.p.c. oraz naruszenie prawa materialnego w postaci art. 22¹ k.c. (w brzmieniu nadanym - Dz. U. 2003 nr 49 poz. 408 zm.) poprzez jego niezastosowanie. Skarżący podali, że w Sąd II instancji przyjął ustalenia faktyczne Sądu I instancji za własne. Odniósł się do zarzutów apelacji, stwierdzając że Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz właściwej oceny zebranego materiału dowodowego, natomiast zarzuty wyrażone w apelacji są jedynie, zdaniem Sądu II instancji, polemiką ze słusznymi i prawidłowymi

ustaleniami. Zarzuty te koncentrowały się przede wszystkim na wykazaniu, że Sąd I instancji błędnie ocenił, iż pozwani nie zawarli umowy kredytu hipotecznego z 8 maja 2008 r. jako konsumenci. Sąd II instancji potwierdzając stanowisko Sądu I instancji wskazał, że pozwani w niniejszej sprawie nie mają statusu konsumenta, albowiem umowa kredytu z 8 maja 2008 r. została zawarta przez pozwanych, którzy prowadzili działalność gospodarczą. Sąd II instancji stwierdził, że pozwani zawierając umowę z bankiem od samego początku zamierzali przeznaczyć otrzymane środki na wybudowanie apartamentowców w nadmorskiej miejscowości H., co bezpośrednio wskazuje na cel gospodarczy zawartej umowy. Czyniło to, zdaniem Sądu II instancji zarzut naruszenia prawa bezzasadnym. W przedstawionym powyżej kontekście zdaniem Skarżących powstaje problem przekroczenia swobodnej oceny dowodów powstały u podstaw orzeczenia drugiej instancji, który wynikał z braku pełnego zbadania lub braku prawidłowej oceny zebranych w sprawie dowodu w przedmiocie wpisu w CEIDG.

Ponadto zdaniem skarżących, problematyczną kwestię stanowi również prawidłowość wykładni art. 22¹ k.c. Ocena kwalifikowania strony umowy jako konsumenta powinna opierać się na statusie danej osoby fizycznej w dniu zawarcia umowy, natomiast niepewne czynniki, które w dniu zawarcia umowy mogły wystąpić w przyszłości powinny pozostawać poza spektrum oceny Sądu.

Skarżący tak uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie uwzględnili, że skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreujących skargę. Skarżący winni byli podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i w czym – w ich ocenie – wyraża się ta „oczywistość”. Tego nie uczynili, ograniczając się do przytoczenia wybranych elementów uzasadnienia Sądu II instancji, zarzucenia mu dowolności w ocenie materiału dowodowego oraz sformułowaniu tezy, że ocena kwalifikowania strony umowy jako konsumenta powinna opierać się na statusie danej osoby fizycznej w dniu zawarcia umowy, natomiast niepewne czynniki, które w dniu zawarcia umowy mogły wystąpić w przyszłości powinny pozostawać poza spektrum oceny Sądu.

Należy przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14). Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2014 r., I UK 65/14; zob. także m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 14 maja 2015 r., III PK 6/15; z 13 lutego 2014 r. I PK 262/13; z 27 maja 2010, II UK 274/09; z 13 grudnia 2007 r., I PK 207/07; z 12 lipca 2007 r., III CSK 160/07.).

Niezależnie od powyższego, z lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd II instancji szczegółowo rozważył kwestię, w jakim charakterze pozwani zawierali umowę kredytu, dzieląc stanowisko Sądu I instancji co do tego, że mogli mieć statusu konsumenta. Wbrew lansowanej przez skarżących tezie, uczynił to uwzględniając okoliczności aktualne na moment zawierania umowy kredytu, a nie „niepewne czynniki, które (...) mogły wystąpić w przyszłości”. Sąd II instancji uwzględnił też orzecznictwo TSUE. Istota zarzutów, z którym skarżący wiąże oczywistą zasadność skargi, polega na zakwestionowaniu poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i oceny dowodów. Tymczasem w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi

podstawę zaskarżonego orzeczenia, a podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Analiza zatem wniosku na tle podstaw skargi oraz motywów zaskarżonego orzeczenia, nie prowadzi do oceny, iż Sąd Okręgowy ferując wyrok dopuścił się błędów, w stopniu przemawiającym za oczywistą zasadnością skargi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.